

РЕШЕНИЕ

№ 25169

гр. София, 23.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав, в
публично заседание на 01.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Йоана Владимирова, като разгледа дело номер **4164** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 20, ал. 4, т. 1 от Правилника за приложение на Закона за закрила на детето (ППЗЗД).

Образувано е по жалба на И. К. С. и малолетния Д. Х. Г. (последният действащ чрез своя законен представител – майката И. К. С.) против Заповед № ЗД/Д-КН-028/18.10.2024 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – К..

С жалбата се излагат съображения за липсата на изложени мотиви за прилагане на социалната услуга спрямо майката и детето. Отрича да е налице родителски конфликт, а само родителско отчуждение на бащата към детето. Излагат се подробни съображения за липсата на полагане на родителски грижи от бащата спрямо детето. Счита, че в заповедта не е ясно защо се прилага предписаната социална услуга и как същата ще изпълнява целта по чл. 4 от Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца. Поддържа, че социалната услуга не е в интерес на детето и не съответства с целта по чл. 18, ал. 1 ППЗЗДет.

Малолетният жалбоподател Д. Х. Г., чрез назначения особен представител, поддържа жалбата и счита за незаконосъобразна оспорената заповед.

Ответната страна - директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. изразява становище за неоснователност на жалбата.

Заинтересованата страна – Х. М. Г. изразява становище за неоснователност на жалбата.

След като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, съдът намира за установено следното от фактическа страна:

Не се спори, че И. К. С. и Х. М. Г. са родители на малолетния Д. Х. Г., роден през 2013 г., които не

отглеждат съвместно своя син, тъй като са разделени.

Не се спори, че родителските права върху детето са предоставени на майката, която го отглежда в [населено място].

По преписката е приложен сигнал („жалба“) от 12.09.2023 г., подаден от Х. М. Г., с който пред Агенция Социално подпомагане се излагат множество ситуации, при които майката възпрепятства контактите между детето и бащата.

На 21.09.2025 г. е изготвен доклад за оценка на сигнала, а на 11.10.2023 г. съставен доклад за оценка на случая.

По преписката е приложен план за действия от 11.10.2023 г., в който са заложили три краткосрочни цели, свързани със следното: социална работа с родителите за подкрепа при изпълнение на родителските им отговорности; спазване на правото на детето да общува с всеки родител; оказване на подкрепа на родителите чрез ползване на социални услуги.

Подадено е заявление вх. № СП1Д-КН-810-006/25.10.2023 г. от И. С., с което пред ДСП – К. е изразено желание заедно с детето за ползване на социална услуга в ЦОП „Св. П.“ – К..

С доклад от 01.11.2023 г. на ДСП – К. е направен извод необходимостта майката и детето да ползват социална услуга в ЦОП „Св. П.“ – К., което е с цел осигуряване на сигурна и стабилна семейна среда за правилното емоционално, психическо и социално развитие на детето. Посочено е, че услугите, които следва да се ползват от детето и майката са информиране, консултиране, застъпничество, посредничество и обучение за придобиване на умения, което следва да се осъществи от психолог и социален работник.

Издадено е Направление № НП/Д-КН-127/01.11.2023 г. за ползване на краткосрочна социална услуга: ДДД 000817 – Център за обществена подкрепа. Услугите, които следва да се ползват от И. С. и Д. Х. Г. са информиране, консултиране, застъпничество, посредничество и обучение за придобиване на умения, което следва да се осъществи от психолог и социален работник.

Приложен е социален доклад изх. № 41/31.01.2024 г., изготвен от ЦОП „Света П.“, от който се установява, че И. С. и детето Д. Х. Г. са ползвали процесната социална услуга. Отражено е, че майката осъзнава родителската отговорност и родителските задължения, като същата е авторитет за детето и съумява да поставя правила и граници, зачитайки и уважавайки неговото достойнство. Отражено е, че майката не възпрепятства контактите на детето и бащата, като към момента на съставяне на доклада срещите им са възобновени. Посочено е още, че не се наблюдават тревожности у детето, липсва родителско отчуждение. Дадено е мнение за необходимостта за продължаване ползването на социалната услуга от детето, за което е подадено заявление от майката.

С писмо от 03.11.2023 г. на ДСП – К. се установява наличието на съгласуван план за действие между бащата Х. М. Г. и ОЗД – П..

На 02.02.2024 г. е изготвен социален доклад от ДСП – К., с който е обсъден доклада на ЦОП „Света П.“ и подадено заявление от И. С. за продължаване на социалната услуга спрямо детето. Направен е извод, че майката и детето следва да продължат ползването на социалната услуга в ЦОП „Света П.“, свързана с информиране, консултиране, застъпничество, посредничество и обучение за придобиване на умения.

Издадено е Направление № НП/Д-КН-011/02.02.2024 г. за ползване на процесната краткосрочна социална услуга: ДДД 000817 – Център за обществена подкрепа, което следва да се извърши до 02.05.2024 г.

По преписката е представен протокол от 11.03.2024 г., отразяващ преглед на оценката по случая и плана за действие, който е подписан от представители на ДСП – К. и жалбоподателката И. С.. В същия е дадена оценка, че дейностите по краткосрочните цели, дадени с плана за действие, са

изпълнени. Отражено е още, че от ОЗД – П. е получена информация за постигнати резултати с бащата по случая. Направен е извод за възстановяване емоционалната връзка между бащата и детето, при което малолетният гостува на своя баща и неговата съжителка, като с последната поддържа приятелски взаимоотношения. Посочено е, че майката не възпрепятства контактите на детето с бащата. Отражено е наличието на спор между родителите по отношение на издръжката, която бащата следва да заплаща на сина си.

Приложен е социален доклад изх. № 177/22.04.2024 г., изготвен от ЦОП „Света П.“, от който се установява, че И. С. и детето Д. Х. Г. са ползвали процесната социална услуга, за което са проведени 17 бр. консултации. В заключителната част на доклада са преповторени изводите от първия доклад и допълнително е посочено, че майката е склонна да търси подкрепа, да търси съвети и да прилага препоръките на специалисти. Отражено е, че заложените цели и дейности в индивидуалния план са изпълнени.

На 10.05.2024 г. е съставен Протокол за преглед на оценката по случая и плана за действие, който е подписан от служители на ДСП – К. и двамата родители И. С. и Х. Г.. В същия е отразено наличието на конфликти между родителите, от които детето не е изолирано. Липсват пълноценни контакти между бащата и детето и не се изпълнява режимът на лични отношения. Посочена е информация от ОДЗ – П., според която Г. е бил консултиран за необходимостта за заплащане на издръжката, като същият обвинявал майката, че ограничава контактите му със сина му през последните два месеца. Коментиран е докладът за изпълнение на заложените дейности, но въпреки това становище, е отразено установяването на факти и обстоятелства, сочещи на липсата на пълноценни контакти между бащата и детето. В тази връзка се посочва, че детето не е гостувало на баща си през последните два месеца и същото пред социални работници е изразило нежелание да контактува с баща си, тъй като последният не му отделял достатъчно време. По време на срещата детето не желало да погледне бащата и търсило погледа на майка си. Отражено е възникването на спор между родителите по време на срещата, на който двамата се обвинявали за причините, свързани с неизпълнението на режима на лични контакти между бащата и детето. Направен е извод за необходимост за продължаване ползването на социални услуги в общността от страна на детето и родителите, които са цел работа със специалисти в насока изработване на модели за общуване и за преодоляване на негативните емоции и чувства при детето, както и за подобряване взаимоотношенията между родителите и изработването на модели на ефективно общуване помежду им и изпълнение на режима за лични контакти.

По преписката е приложено писмо № СЛ/Д-КН/810-021/01.10.2024 г. на ДСП – К. (л. 67 от делото), адресирано до жалбоподателката И. С., отнасящо се за насрочена среща на 11.10.2024 г. от 16:00 ч. в ОЗД при ДСП – К., на която ще се прегледа случая и плана за действие. Приложено е известие за доставка (л. 77 от делото), от което се установява, че писмото не е връчено на жалбоподателката.

На 11.10.2024 г. е съставен поредният Протокол за преглед на оценката по случая и плана за действие, който е подписан единствено от служители на ДСП – К.. Отражено е неизпълнението на действията по следните краткосрочни цели по плана за работа с детето: 1. Осигуряване на стабилна среда за израстване и развитие на детето (поддържане на подходящи битови условия и задоволяване на основни потребности на детето; поддържане на пълноценни контакти на детето с бащата в съответствие с режима на лични контакти; изолиране на детето от конфликтите между родителите; периодични срещи на детето и родителите за проследяване на поведението и емоционалното му състояние); 2. Създаване на условия за задоволяване емоционалните потребности на детето чрез ползване на социални услуги, предоставяни в общността (работа с детето за запазване на положителния образ на двамата родители и връзката с всеки от тях; работа

с детето за преодоляване на стресови ситуации, предизвикани между родителите; изследване нагласите и чувствата на детето относно връзките и взаимодействието му с всеки родител; предоставяне на информация от съответните специалисти за резултатите от работата с момчето и родителите).

С Протокол от 11.10.2024 г. са заложили следните краткосрочни цели по отношение на родителите: 1. Спазване правото на детето да общува с всеки родител (спазване на съдебния акт за режима на лични контакти; родителите да пазят взаимно авторитета си пред детето, като не се допуска използването на вербални нападки и обиди един към друг); 2. Оказване подкрепа на родителите чрез ползване на социални услуги, предоставяни в общността (консултиране и насочване на родителите към ползване на социални услуги в общността; подпомагане родителите да изработят модели на ефективно общуване помежду си, съхраняващи връзката детето с всеки един от тях; подпомагане на майката и бащата да ограничават своите преживявания, натоварени с негативно и обвинително отношение помежду си и да не обременяват детето с тях; запознаване родителите с факторите, водещи до родителско отчуждение и с неговите последици; превенция за родителско отчуждение).

В Протокола от 11.10.2024 г. е изложена информация от ОЗД – П. , според която Г. се отзовава на срещи и предоставя нужното за целите на социалната работа, както и отговоря на телефонните позвънявания от служители на ДСП – К.. Изложено е становището на бащата по случая, за което твърди, че детето е лошо настроено към него, тъй като се държи резервирано, обижда го и не желае да контактува с баща си. Пояснява, че детето е правило с телефон аудиозаписи на срещите му, а при вземане на телефона, последвало пристигане на полиция за подаден сигнал от майката.

В Протокола от 11.10.2024 г. е отразена липсата на контакт на социалните работници с детето и майката, тъй като последната отказала съдействие. Направен е извод, че детето е замесено в конфликта между родителите, което го превръща в активна част в конфликтната динамика. Това повлияло негативно върху реализирането на родителската отговорност и осигуряването на спокойна среда, сигурност и стабилност. По тези съображения е направен извод, че малолетният е дете в риск по смисъла на ЗЗДет. И се нуждае от закрила чрез прилагане на мерки по чл. 23 ЗЗДет., включително и чрез насочване към ползването на социални услуги в общността.

Посочена е необходимостта за изготвяне на нов и актуален план за действие, тъй като дейностите по предходния план не са постигнали очакваните резултати. В заключение е отразено, че майката не се явила на срещата за прегледа на случая, въпреки че била уведомена с писмо № СЛ/Д-КН/810-021/01.10.2024 г., а на телефонни позвънявала не отговаряла.

Изготвен е план за действие от 11.10.2024 г., изготвен по реда на чл. 16а ППЗЗДет., с който по отношение на малолетния Д. Г. са определени следните краткосрочни цели: № 1 „Създаване на спокойна среда за израстване и развитие на детето. Осигуряване на емоционалните му потребности и възстановяване на връзката с бащата“ и № 2 „Оказване на емоционална подкрепа на детето чрез ползване на социални услуги, предоставяни в общността“.

Първата краткосрочна цел спрямо детето включва следните дейности: 1. Да не се допуска детето да става свидетел и участник в конфликтите между родителите; 2. Да не се възлагат отговорности на детето, поставящи го в конфликт на лоялност по отношение на някой от родителите; 3. Подкрепа на детето за възстановяване на връзката с бащата; 4. Поддържане на пълноценни лични контакти на детето с бащата в съответствие с установения режим на контакти; 5. Оказване на подкрепа за личностно развитие на детето в училище; 6. При изявено желание от страна на бащата предоставяне на достъп до електронния бележник на детето; 7. Информиране на бащата за състоянието на детето в училище и относно организирани учебни събития; 8. Периодични срещи на социални работници от ОЗД с детето и родителите за проследяване на поведението и

емоционалното му състояние.

Втората краткосрочна цел спрямо детето включва следните дейности: 1. Насочване на детето към ползване а социални услуги в общността; 2. Изследване желанията и чувствата на детето относно връзките и взаимодействието му с всеки един от родителите; 3. Оказване на помощ и подкрепа на детето за справяне с възникналата кризисна ситуация във взаимоотношенията между родителите; 4. Работа с детето за запазване на положителния образ на двамата родители и връзката с всеки един от тях; 5. Предоставяне на информация от съответните специалисти за резултатите от работата с детето.

Спрямо родителите са определени следните краткосрочни цели: № 1 „Спазване правото на детето да общува с всеки родител“ и № 2 „Оказване на подкрепа на родителите чрез ползването на социални услуги, предоставяни в общността“.

Първата краткосрочна цел спрямо двамата родители включва следните дейности: 1. Спазване на съдебния акт относно упражняването на родителски права, режим на контакти с детето и изплащане на месечна издръжка“; 2. Родителите да пазят взаимно авторитета си пред детето, като не допускат използването на вербални нападки и обиди един към друг; 3. Родителите да не въвличат детето в своите лични взаимоотношения.

Втората краткосрочна цел спрямо двамата родители включва следните дейности: 1 Насочване на родителите към ползване на социални услуги в общността; 2. Подпомагане родителите да изработят модели на ефективно общуване помежду си, което да съхрани връзката детето с всеки един от тях; 3. Подпомагане на майката и бащата да ограничават своите преживявания, натоварени с негативно и обвинително отношение помежду си и да не обременяват детето с тях, както и да не замесват в спора си членовете на разширеното семейство; 4. Запознаване родителите с факторите, водещи до родителско отчуждение и емоционалните травми у детето, които могат да настъпят вследствие на това; 5. Предоставяне на периодична информация на ОЗД – К. и ОЗД – П.; 6. Съдействие от страна на родителите в процеса на работа по случая.

Срокът на почти всички дейности от заложените цели е 1 година, а именно до 11.10.2025 г., като единствено по отношение на две от тях е до 11.12.2024 г.

Планът за действие е съобщен на бащата, за което същият се е подписал. Посочено е, че планът за действие не е съгласуван от майката поради липсата на съдействие от нейна страна, която не се отзовава на опити за осъществяване на контакти с нея. Отразено е още, че на 11.03.2025 г. следва да се извърши преглед за изпълнението на плана за действие.

По преписката е приложено писмо № СЛ/Д-КН/810-025/16.10.2024 г. на ДСП – К. (л. 69 от делото), адресирано до жалбоподателката И. С., отнасящо се за изготвения план за дейности и възможността за запознаване с него. Приложено е известие за доставка (л. 79 от делото), от което се установява, че писмото не е връчено на жалбоподателката.

По преписката е приложен социален доклад № СЛ/Д-КН/810-027 от 18.10.2024г., в който са отразени предходните планове за действия и ползването на социални услуги. Посочва се, че по повод продължаващата работа по случая И. Г. е започнала да отказва каквото и да е съдействие ма социалните работници от ОЗД – К., както и не отговоря на телефонни обаждания и не се отзовава на писмени покани за среща. На 11.10.2024 г. е извършен преглед на случая и плана за действие, като майката не се явява, въпреки че е уведомена с писмо № СЛ/д-КН/810-021/01.10.2024 г. Изложено е единствено становището на бащата, тъй като само с него осъществен контакт.

В социалния доклад е отразено, че малолетният е в центъра на родителско конфликт, което го превръща в активна част в конфликтната динамика. Това влияело негативно върху реализираното на родителската отговорност и осигуряването на спокойна среда, сигурност и стабилност за благоприятно развитие на детето. Установено е, че детето продължава да има нужда от закрила,

както и следва то и родителите да ползват социална услуга в общността. Според социалните работници съществуващото между родителите напрежение се пренася върху детето, при което е нарушена връзката между бащата и детето. Това създавало риск от родителско отчуждение, което налага ползването на средносрочни услуги в ЦОП „Св. П.“. Пояснява се липсата на депозирана молба от майката за насочване към ползването на социална услуга. Дадено е предложение за издаване на заповед на основание чл. 20, ал. 4, т. 1 ППЗЗДет.

Последвало е издаване на оспорената Заповед № ЗД/Д-КН-028/18.10.2024 г. от директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – К., с която на основание чл. 20, ал. 4, т. 1 ППЗЗДет. е наредено на И. К. С. и малолетния Д. Х. Г. да ползват средносрочно и почасово социални услуги в ЦОП „Св. П.“ – [населено място] – информиране, консултиране и посредничество и обучение за придобиване на умения, като с тях се работи психолог и социален работник.

В мотивите е посочено, че при издаването на заповедта е взет предвид социален доклад от № СЛ/Д-КН/810-027 от 18.10.2024 г. за необходимостта за ползване на социална услуга. Прието е, че спрямо малолетното дете е предприета мярка за закрила по чл. 4, ал. 1, т. 1 ЗЗДет., което се дължи на констатиран родителски конфликт, в центъра на който е поставено детето. В работата по случая е планирано ползването на социални услуги в общността от детето и родителите, тъй като малолетният продължава да е в центъра на родителски конфликт. Посочва се, че И. К. С. е информирана в тази насока, но от нея няма депозирана молба за насочване на нея и детето към ползване на социални услуги в общността.

В съдебно заседание по реда на чл. 15, ал. 6 ЗЗакр.Д е депозиран становище от ОЗД – К., което според съда изцяло повтаря информацията, изложена в социалния доклад № СЛ/Д-КН/810-027 от 18.10.2024г.

В съдебно заседание е приложено невлязло в сила решение на Районен съд – Кюстендил, с което се изменя размера на първоначално определената издръжката, която Х. М. Г. следва да заплаща на детето си Д. Х. Г..

Приложена е жалба от И. К. С. до Районна прокуратура – К. за извършено престъпление по чл. 183, ла. 1 НК от страна на Х. М. Г..

Представени са жалби на И. К. С. до изпълнителни директор на Агенция за социално подпомагане, с които изразява несъгласие с мерки, предприети от ОЗД – К..

Приложена е кореспонденция от приложението Вайбър, за която се поддържа, че е водена между родителите. Същата неотнормима, тъй като не е свързана с релевантните обстоятелства за приложението на чл. 20, ал. 4, т. 1 ППЗЗДет. Наред с това не става ясно от кои телефонни номер е изпращана и получавана, за да свърже с родителите на детето. Също така не става кое лице изпраща текстът от кореспонденцията.

По делото е изслушан малолетният Д. Х. Г., който заявява, че баща му не го търсил от 10 месеца, а от 7 месеца не му е звънял. Посочва, че баща му не се интересува от него и го кара да ходи по психолози. Заявява, че му е приятно с баща си, но не всеки път, тъй като не го връща навреме и заплашва майка му да подписва документи. Не му разрешавал да излиза в чужбина, за да участва в концерти и състезания по борба и карате. Дава информация, че е присъствал на случка, при която полицията е присъствала на спор между родителите му. Твърди, че родителите не са се карали пред него. Уточнява, че баща му искал да се откаже от него, защото не искал да му е повече родител.

При така установените факти, съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок и от лице, имащо правен интерес, тъй като двамата жалбоподатели са адресати на заповедта.

Настоящият състав намира, че в оспорената заповед като нейни адресати са посочени майката (И.

К. С.) и детето (Д. Х. Г.), но същата засяга благоприятно правната сфера на бащата Х. М. Г.. Това е така, тъй като заповедта спрямо детето има за цел да подобри (да се преодолее родителското отчуждение) личните отношения/контакти между баща и син, т. е. заповедта има насоченост към този родител, който следва да вземе участие в производството като заинтересована страна.

Разгледаната по същество, жалбата е неоснователна.

Според чл. 146, вр. чл. 168 АПК съдът следва да провери актът издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган - директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – К., тъй като това е в неговите правомощия съгласно чл. 20, ал. 4, т. 1 ППЗЗД.

Спазена е установената от закона форма. Оспорената заповед е в писмена форма и отговаря на изискуемото законово съдържание, включително с отбелязване на правното и фактическо основание за издаването ѝ.

Не се споделят възраженията за липсата на изложение за причините, довели за прилагане на предписаната социална услуга. В социалния доклад и плана за действие изрично са посочени липсата на контакти между бащата и детето, рискът от родителско отчуждение между тях, наличието на конфликти между родителите в центъра, на които е поставяно детето и други. Отбелязано е още, че майката не е съдействала на органа във връзка със заложените за изпълнение цели по плана за действие. Наред с това тези обстоятелства са отразени в оспорената заповед, а дори да не бяха, то това не води до липсата на мотиви, тъй като е допустимо фактическите основания да се съдържат в други документи, които предхождат издаването му (в този смисъл е Тълкувателно решение № 16 от 31.03. 1975 година на ОСГК на ВС).

По делото липсват данни за допуснати в хода на административното производство съществени процесуални нарушения - такива, които съществено са ограничили правото на защита на засегнатото лице или ако не бяха допуснати органът по назначаването би постановил акт в противен смисъл.

Органът е направил проучване и оценка на постъпилите сигнали, при което правилно със социалния доклад е направен извод, че детето се намира в риск, свързан с психоемоционалното му развитие, тъй като се намира в центъра на родителски конфликт по повод възникнали спорове относно плащане на месечна издръжка и спазване на режима на лични отношения, полагане на ежедневни грижи и други.

Въз основа на направената оценка на случая социалният работник е изготвил план за действие, с който са определени средносрочни цели и дейности за тяхното постигане, имащи за цел да предотвратят рисковете, свързани с психоемоционалното развитие на детето, риска от родителско отчуждение, както и да се осигури спазването на режима на лични контакти.

Органът правилно е приел за наличието на конфликтни ситуации между родителите по повод изплащане на издръжка за детето, за което свидетелстват подадените сигнали до прокуратурата, предявената искова претенция по чл. 150 СК, молба за образуване на изпълнително производство, твърденията на родителите по повод водената помежду им кореспонденция, сигнали до отдел „Закрила на детето“ и други. Тези обстоятелства не се свързват с нормални отношения, а са сериозна индичия за наличието на конфликт между родителите.

Налице са и данни, че детето е замесено в конфликта, тъй като при изслушването то споделя редица обстоятелства, свързани с конфликтите между родителите (пътуване на детето в чужбина, посещенията при психолог, твърдения за заплахи по повод подписване на документи, присъствие на полиция при някои от срещите, вземане на телефона на детето от, което вероятно е по повод твърденията на последния за осъществяване на записи по време на срещите и т. н.). Знанието на

детето за конфликтите между родителите му и поставянето му в центъра на този конфликт се подкрепя и от данни за наличието на конфликт на лоялност, доколкото детето от една страна се изказва критично (негативно) спрямо баща си, но от друга страна заявява, че понякога му е приятно с него.

От изслушването на детето и приложения социален доклад се налага допълнителен извод, че органът правилно е приел за наличието на риск от родителско отчуждение. Именно в тази връзка детето споделя, че не му е приятно всеки път с баща си. Този риск може да се дължи както от поведението на бащата, така и от наличието на конфликти между родителите. От значение е наличието на обсъждания риск, за да се обоснове необходимост от предприемане на действия за предотвратяване на родителското отчуждение. В случая рискът за детето е установен на база влошените отношения между родителите, невъзможността на двамата да поставят интересите на детето на първо място и въвличането на детето в конфликтите на родителите по повод плащането на издръжка и спазване на режима на лични отношения.

Планът за действие е съобщен на жалбоподателката, доколкото това не се оспорва, а и от приложенияте две известия за доставка се установява, че същата е търсена и не е намерена на посочения от нея адрес. Допълнително от последния социален доклад се установява, че жалбоподателката не отговаряла на телефонни обаждания на социалните работници. Знанието за изготвения нов план за действие се подкрепя и от самото изявление на жалбоподателката, направено в съдебно заседание по същество на делото, където заявява „Те бяха подготвили нов план за действие, който да посещавам заради въпросната социална услуга. Въпреки, че имаме дело, те казват, че се самосезират“. В тази връзка съдът приема, че органът е направил всичко възможно за съобщаване и съгласуване на плана за действие с жалбоподателката, която не се е явила на планираната среща по реда на чл. 16а, ал. 4 ППЗЗДет.

Липсва нарушение на материалния закон.

Законът за закрила на детето урежда правата, принципите и мерките за закрила на детето, органите на държавата и общините и тяхното взаимодействие при осъществяване на дейностите по закрила на детето, както и участието на юридически лица и физически лица в такива дейности. В практиката си Върховният административен съд последователно застъпва разбирането, че закрилата на детето се основава на принципите на зачитане и уважение на личността на детето; отглеждане на детето в семейна среда; осигуряване най-добрия интерес на детето. Една от предвидените в чл. 4 ЗЗДет. мерки за закрила на детето е чрез осъществяване на съдействие, подпомагане и услуги в семейна среда. Мерките за закрила в семейна среда според чл. 23 ЗЗДет. се изразяват в осигуряване на педагогическа, психологическа и правна помощ на родителите или лицата, на които са възложени родителски функции, по проблеми, свързани с отглеждането, възпитанието и обучението на децата; насочване към подходящи социални услуги в общността; консултиране и съдействие по въпроси на социалното подпомагане и социалните услуги; социална работа за улесняване връзките между децата и родителите и справяне с конфликти и кризи в отношенията.

Мерките за закрила по чл. 23 се предприемат от дирекция „Социално подпомагане“ по искане на родителите, настойниците, попечителите, лицата, които полагат грижи за детето, или на самото дете, както и по преценка на дирекция „Социално подпомагане“ и се осъществяват от доставчици на социални услуги за деца или от дирекция „Социално подпомагане“, която е специализиран орган за провеждане на политиката за закрила на детето. Целта на мерките за закрила в семейна среда е да бъдат подпомогнати детето и семейството в зависимост от възможностите за отглеждане и възпитание на детето, като мерките за закрила на детето могат да се осъществяват и чрез социални услуги.

Мерки за закрила в семейна среда, посочени в чл. 23 от ЗЗДет., включват осигуряване на педагогическа, психологическа и правна помощ на родителите или лицата, на които са възложени родителски функции, по проблеми, свързани с отглеждането, възпитанието и обучението на децата; насочване към подходящи социални услуги; консултиране и информиране на детето в съответствие с неговата възраст и със степента на неговото развитие; консултиране и съдействие по въпроси на социалното подпомагане и социалните услуги; съдействие за подобряване на социално-битовите условия; социална работа за улесняване връзките между децата и родителите и справяне с конфликти и кризи в отношенията; проучване индивидуалните възможности и интереси на детето и насочването му към подходящо учебно заведение; съдействие за устройване на подходяща работа на нуждаещи се навършили 16-годишна възраст, при установените в трудовото законодателство условия; насочване на детето към подходящи форми за ангажиране на свободното му време; съдействие на осиновителите при подготовката им за изпълнение на родителските им функции, самото осиновяване, както и защита правата на детето при прекратяване на осиновяването; съдействие на лицата, които полагат грижи за деца, при подготовката и изпълнението на техните функции.

Нормата на чл. 18, ал. 1 ППЗЗДет. предвижда, че за да бъде подпомогнато детето и семейството в зависимост от възможностите за отглеждането и възпитанието на детето, следва да се предостави на детето социална услуга, която да подпомогне както него, така и родителите. В случая има и конкретно поставени цели в плана за работа с детето и родителите.

Съгласно § 1, т. 11, б. „в“ от ДР на ЗЗДет. е регламентирано, че „дете в риск“ е дете, за което съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие. В тази връзка органът правилно е установил целите и дейности по отношение на детето, тъй като са насочени за осигуряване на спокойна среда за израстване и развитие, осигуряване на емоционалните му потребности, оказване на емоционална подкрепа и възстановяване на връзката с бащата. Същите са насочени за психоемоционалното развитие на детето и преодоляване на риска от родителско отчуждение. Осигуряването на нормални контакти с бащата и детето има значение за режима на личните отношения, а изграждането на положителен образ на бащата е от значение за преодоляване на родителското отчуждение.

Неоснователни са възраженията, че е налице родителско отчуждение от страна бащата по повод негово поведение. Родителско отчуждение не следва да се схваща като поведението на единия родител, а като поведение на дете, с което съзнателно или несъзнателно се отхвърля родител, дължащо се на различни причини. Именно в това се изразява нежеланието на детето да се среща всякога със своя баща и изграждения за детето образ на този родител. За постигане на психическо и емоционално равновесие на детето в ранна възраст (в случая на 12 години), е необходимо то да осъществява пълноценните контакти и с двамата родители. През ранната възраст децата са особено уязвими, тъй като през това време са особено емоционално чувствителни, при което лесно може да се създадат негативни чувства спрямо родителя, а това води до отчуждението на детето към същия родител. По тази причини на определените цели са адекватни на ситуацията, свързани психоемоционалното състояние на детето и със съществуващия риск от родителско отчуждение, тъй като са насочени за формиране на добро отношение към родителя и възстановяване на връзката с бащата.

Определените цели спрямо родителите са също съответни, тъй като са насочени за подобряване на комуникацията им, преодоляване на конфликтите и негативизма помежду им, спазване на съдебни актове за издръжката и режима на лични отношения и изолирането на детето от споровете. Наблюдаването на конфликти от детето в ранна детска възраст и въвличането му в тях

(под всякаква форма) предизвикват силни негативни емоции, а това може да го травмира. Определените цели имат за задачи преодоляване на тези ситуации, а именно да не се допуска детето да става свидетел и участник в конфликтите между родителите и да не се възлагат отговорности на детето, поставящи го в конфликт на лоялност по отношение на някой от родителите. Всички цели и действия, посочени в плана за действие, съответстват на поведението на родителите и имат за цел да възстановяват правилната комуникация между тях по повод задоволяване нуждите на детето, методите на възпитание на детето, потребностите му, начините на задоволяването им и други. Това следва да се извърши с периодични срещи с двамата родители и ползването на социални услуги за преодоляване на конфликтите помежду им и постигане на нормална комуникация между тях. Именно активната работа и с двамата родители (а не и с единия) е начин за преодоляване на конфликтни ситуации и избягване поставянето на детето в центъра им. По този начин се отчита интереса на детето във връзка с психоемоционалното му развитие, отчитайки взаимоотношенията на родителите.

Неотносими са възраженията за липсата на полагане на родителски грижи от бащата спрямо детето. От значение не е дали се полагат грижи от родителя, а дали са налице конфликти между родителите и въвличането на детето в тях.

Съгласно чл. 20, ал. 4, т. 1 ППЗЗДет. в случаите, при които не може да се постигне контакт или няма заявено желание от страна на родителите, попечителите, настойниците или лицата, които полагат грижи за детето, ползването на социални услуги се извършва въз основа на заповед на директора на дирекция „Социално подпомагане“ или съдебно решение.

В случая не е постигнат контакт с жалбоподателката, въпреки направените за това усилия от страна на органа. По – горе се посочи, че до жалбоподателката са изпращани известия за изготвения план за действия, за необходимостта от съгласуването му и провеждането на срещи, но същата не е била намерена. Наред с това са правени опити за свързване с жалбоподателката по телефона. Знанието за изготвения план за действие се установява от самото изявление на жалбоподателката, направено в последното съдебно заседание („Те бяха подготвили нов план за действие, който да посещавам заради въпросната социална услуга. Въпреки, че имаме дело, те казват, че се самосезират“). Жалбоподателката е била несъгласна с целите по плана за действие, за което отказала контакт с органа. Именно по тези съображения съдът приема, че не е осъществен контакт с жалбоподателката, въпреки нейното знание и усилията на органа. Не са представени доказателства за обективна невъзможност за явяване на срещи, а и това не се твърди в жалбата. Също така липсва желание на жалбоподателката да ползва социални услуги, за да се постигнат целите по плана за действие. Всичко това води до извод за наличието на всички елементи за издаването на заповед по реда на чл. 20, ал. 4, т. 1 ППЗЗДет.

Заповедта е за ползване от майката и детето на средносрочно и почасово социални услуги в ЦОП „Св. П.“ – [населено място] – информиране, консултиране и посредничество и обучение за придобиване на умения, като с тях се работи психолог и социален работник. Касае се за насочване към ползването на конкретни социални услуги и изпълнението на дейности за постигане на целите, заложили в плана за действие. Същите са сред мерките по чл. 23 ЗЗДет. (информиране и консултиране, застъпничество и посредничество, общностна работа, терапия и рехабилитация, обучение за придобиване на умения, подкрепа за придобиване на трудови умения и дневна грижа) и имат връзка с целите и дейностите за изпълнението им, посочени в плана за действие.

Мерките за закрила са разписани в чл. 4 ЗЗДет. Те се основават на изрично изброените принципи в чл. 3 от ЗЗДет. Целта им е да защитят и гарантират основните права на детето във всички сфери на обществения живот. В случая със социалната услуга, посочена в заповедта се отчита най - добрия интерес на детето, съобразявайки влошените взаимоотношения между двамата родители,

емоционалното развитие на детето и необходимостта за възстановяване връзката между детето и бащата.

Горното води до извод за неоснователност на жалбата и като такава следва да се отхвърли.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 4 АПК заинтересованата страна има право на разноски. От приложения договор за правна защита се установява, че заплатен в брой адвокатски хонорар в размер на 1000 лева.

С оглед горното, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. К. С. и малолетния Д. Х. Г. против Заповед № ЗД/Д-КН-028/18.10.2024 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – К..

ОСЪЖДА И. К. С. да заплати на Х. М. Г. сумата в размер на 1 000 лева, представляваща направени разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: